

VÁŽENÍ TRUCHLÍCI a ostatní hosté

průpovídky ze hřbitovů a krematorií

posbíral, vybral a zapsal

LADISLAV MUŠKA

Vážení ostatní hosté!

Nejsem autorem těchto textů a ani bych si možná nepřál být z toho podezírán. Nenapadl mě ani jeden z výroků, které budete číst. Žádný jsem si nevymyslel, i když jsme se o to pokoušeli.

Pod tím plurálem se skrývá takzvaná „grilparta“. Tak přezdívali divadelní kolegové skupince zpěváků, orchestrálních hráčů a varhaníků, kteří podstoupili příslušné kvalifikační zkoušky a účinkovali při pohřebních obřadech v krematoriích.

Peněz za to moc nebylo. Částečně nás s tímhle chlebem vedlejším smiřoval fakt, že – když po nás pozůstali zrovna nechtěli, abychom hráli Vesničko má, a dali nám pokoj – bylo to jediné místo, kde jste si mohli zopakovat klasický, romantický ba i operní repertoár. A pak – byli tu neprofesionální řečníci zvenku...

Nejvíc jsme se těšili na důležité soudruhy z fabrik a institucí, kteří se domáhali práva promluvit u rakve zesnulého a leckdy z toho bylo politické školení tak pitomé, že klasikové marx-leninismu se v hrobě chytali za hlavu.

U dobrovolných řečníků z „jézédé“ a vůbec z vesnic, kteří se přišli ke katafalku rozloučit ze sousedské ochoty, šlo o snahu promluvit co nejkrásněji, nejvznešeněji a nejdůstojněji, překročit každodenní všednost i sebe sama. Vznegli se někdy do tak vzdálené vyjadřovací roviny, až v ní zabloudili. U venkovských velebníčků se to možná dělo z opravdové křesťanské lásky... Měli jsme už své typy, rotory, kteří mluvili na pohřbu, kdykoli v jejich podniku nebo v obci někdo umřel. V takovém případě byly připraveny tužky a notové sešity, na jejichž čisté stránky jsme výroky řečníků zapisovali – někdy všichni pří-

tomní na kůru, aby se to stihlo. Těmi zápisy se mohu prokázat.

Po některých řečnických perlách jsme však na tom byli tak, že hráč na lesní roh neudržel dech a vyráběl pauzy, nad varhanami plula rozchechtaná tvář operního dirigenta, a níže podepsaný zpěvák se štípal na jistém citlivém místě, aby vůbec byl schopen nasadit tón. Tím chci dokumentovat, že všechny výroky jsou autentické.

Čtete a zkuste si představit místo a atmosféru, za nichž byly proneseny. Budte rádi, že se štípat nemusíte.

Ladislav Muška

VÁŽENÍ TRUHLÍCÍ A OSTATNÍ HOSTÉ

Tvůj odchod pokazil dnešní krásné počasí...

■ ■ ■

Ano, drazí přátelé, na tomto místě klidu stojíme v pohnutí.

■ ■ ■

Tak jako noc má své ráno, tak i život má své smutné chvíle, z nichž jednu právě prožíváme.

■ ■ ■

Moc boží se neprojevuje v tom, aby se nám vedlo lépe. A tak až se budeme dívat na svět od božího trůnu, budeme chápat jeho složitosti daleko snáz.

■ ■ ■

Vážený soudruhu, život, který jsi tolik miloval, skončil. Máme účast s tvou ztrátou.

■ ■ ■

Čas se neohlíží, aby nám způsobil neocenitelnou ztrátu.

■ ■ ■

Zákon zániku se právě naplnil a my provázíme našeho soudruha tam, kam už není návratu.

■ ■ ■

Jeho život byl neobyčejný, to však neznamená, že nebyl prostý a bohatý.

■ ■ ■

Byl samotář, ale ve společnosti byl oblíben.

■ ■ ■

Byl oblíben pro své krásné vlastnosti, kterých bylo poskrovnu.

■ ■ ■

Před námi leží soudruh, který skonal svůj život v nízkém věku.

■ ■ ■

Náš soudruh zemřel, když dožil svůj život.

■ ■ ■

Až neuneseme dále štafetu života, předáme ji dalším tvým jménem.

■ ■ ■

Byl to soudruh, který znal sám sebe, a osud jej odvolal z kruhu své milované rodiny.

■ ■ ■

Jsou to smutné chvíle, když osud vytrhne z kruhu svých přátel dobrého člověka.

■ ■ ■

Složil zbraň teprve tehdy, když mu ji smrt vyrazila z rukou.

■ ■ ■

Byl to takový soudruh v letech dospívání.

■ ■ ■

Tady založil svůj domov, aby zabezpečil život svých milých – manželky, která záhy zemřela.

■ ■ ■

Narodil se v Německé demokratické republice a do našeho krásného Severočeského kraje se přestěhoval již za Rakouska.

■ ■ ■

Tvoji odbojovou činnost dovedl ocenit i nepřítel – a tak ses ocitl v Terezíně.

Své zkušenosti železničáře uplatňoval i ve všech funkcích, nejen jako předseda národního výboru, ale i při zakládání zemědělských družstev.

Sedmadvacet let pracoval na šachtě v Úžině a z toho dvaatřicet let bydlel v Třmících.

Pracoval na těžkém pracovišti k plné spokojenosti se žíravinou.

Pracoval čtyřicet let na dole Prezident Gottwald, který byl dříve znám jako Ksindl.

Listí spadlo, napadl sníh – a všude je ticho, protože příroda se položila v spánek.

Vyučil se v kyselině sírové, kde dokončil své studium maturitním vysvědčením.

Už jen z prospektu jeho sociálního zařízení...

■ ■ ■

A teď vás všechny žádám, abyste povstáním uctili našeho pozůstalého.

■ ■ ■

Byl to jen prostý, obyčejný dělník. A přece – když jsme si vloni před volbami dělali s manželkou žebříček těch nejlepších v naší obci, kdo byl na jeho špici? On, Kracík! Ten prostý dělník! Ale žádné funkce neměl. A proč? Protože byl houbař. On vzal raději ten svůj klacek a šel do lesa. A přece: kdyby tento Kracík, tento prostý dělník, kdyby byl býval prezidentem, dařilo by se nám určitě mnohem lépe! Nebo kdyby byl aspoň dělal soudruhu Husákovi pomocníka...

■ ■ ■

Tam nahoře mezi hvězdičkami, kde se ztrácí Večerníček, povídá si nyní váš dědeček se svým panem řídícím.

■ ■ ■

Sloužil v Pohostinství lidem, kteří jeho pomoc potřebovali.

■ ■ ■

Pracoval jako prokurátor – měl rád lidi a lidé měli rádi jeho.

■ ■ ■